

Bruxelles, 10. lipnja 2022.
(OR. en)

10071/22

ESPACE 69
CFSP/PESC 756
CSDP/PSDC 351
TRANS 372

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	10. lipnja 2022.
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	9395/22
Predmet:	Pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom – zaključci Vijeća (usvojeni 10. lipnja 2022.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o pristupu EU-a upravljanju svemirskim prometom koje je Vijeće usvojilo na 3877. sastanku održanom 10. lipnja 2022.

Nacrt zaključaka Vijeća o pristupu EU-a upravljanju svemirskim prometom

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- A. Komunikaciju Komisije od 22. veljače 2021.¹ pod naslovom „Akcijski plan o sinergijama između civilne, obrambene i svemirske industrije” u kojoj se najavljuje izrada strategije EU-a nazvane „Upravljanje svemirskim prometom” kao novog vodećeg projekta;
- B. Zaključke Vijeća od 26. studenoga 2021. pod naslovom „Svemir za sve”² u kojima se prepoznaje važnost sastavnice koju čini svijest o situaciji u svemiru, uključujući nadzor i praćenje u svemiru, u zaštiti postojeće svemirske infrastrukture te se naglašava potreba za daljnjim raspravama i poduzimanjem mjera za razvoj upravljanja svemirskim prometom na političkoj, pravnoj i tehničkoj razini;
- C. Zaključke Vijeća od 28. svibnja 2021. pod naslovom „Novi svemir u službi građana”³ u kojima se ističe koliko su za budućnost Europe važni razvoj pristupa upravljanju svemirskim prometom i usmjeravanje svjetskih normi te se prepoznaju prilike koje pružaju operativne usluge u području svijesti o situaciji u svemiru kad je riječ o podršci sigurnim, zaštićenim i održivim svemirskim aktivnostima i zaštiti europske svemirske infrastrukture;

¹ COM (2021)70 od 22. veljače 2021.

² 14307/21.

³ 8956/21.

- D. Zaključke Vijeća od 11. studenoga 2020. pod naslovom „Smjernice za europski doprinos utvrđivanju ključnih načela za globalno svemirsko gospodarstvo”⁴ u kojima se naglašava potreba za usklađenijim pristupom upravljanju svemirskim prometom na europskoj razini (uključujući tehničke i operativne aspekte) kako bi se očuvali njezini interesi te na održiv način zaštitila njezina privatna i javna ulaganja u svemir i izražava zadovoljstvo time što Europska unija istražuje mogućnosti da javno prihvati prava i obveze na temelju relevantnih ugovora i konvencija Ujedinjenih naroda o svemiru;
- E. Izvješće predsjedništva o upravljanju svemirskim prometom od 4. studenoga 2021.⁵ kao ključnoj etapi u planu koji je Vijeće odobrilo u kojem se naglašava kako je potrebno izraditi pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom koji je u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije⁶ pri čemu treba poštovati nadležnosti država članica i njihovu namjeru da i dalje budu odgovorne za razvoj, nadzor i provedbu pravila upravljanja svemirskim prometom;
1. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO Zajedničkom komunikacijom Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku pod naslovom „Pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom – EU-ov doprinos globalnom izazovu”; IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO radnom definicijom upravljanja svemirskim prometom koja je predložena u toj komunikaciji; i PREDLAŽE da se ta definicija upotrebljava kao osnova za aktualni rad na razini EU-a i pripremu EU-ova doprinosa međunarodnim raspravama;
 2. UVIĐA da upravljanje svemirskim prometom podrazumijeva strateške izazove, kao i izazove u području konkurentnosti i inovacija, s kojima se bolje može suočiti putem unaprijedenog dijaloga i usklađenog djelovanja među državama članicama u cilju razmjene kapaciteta, informacija i najboljih praksi;

⁴ 12851/20.

⁵ 13407/21 + COR1.

⁶ Posebice članak 4. stavak 3. i članak 189.

3. ISTIČE da je svijest o situaciji u svemiru bitan element za održavanje autonomnog pristupa svemiru i korištenja svemirom te da će razvoj i unapređenje operativnih sposobnosti svijesti o situaciji u svemiru, uz zajedničke napore, osigurati jaku osnovu za očuvanje svjetske razine Unije i njezinih država članica među svemirskim silama;
4. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO mehanizmom za savjetovanje sa svim relevantnim dionicima EU-a potrebnim kako bi se do početka 2023. prikupili civilni i obrambeni zahtjevi za pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom, uzimajući u obzir posebnosti zrakoplovstva ako treba osigurati usklađenost s potrebama upravljanja zračnim prometom; i UVIĐA da je potrebno osigurati usklađenost pristupa EU-a upravljanju svemirskim prometom s politikama Unije i država članica u području sigurnosti i obrane;

I. Jačanje naših sposobnosti

5. ISTIČE važnost Unijine autonomije u praćenju, ublažavanju i ispravljanju rizika u svemiru, iz svemira i prema svemiru radi zaštite njezinih svemirskih resursa, kao i svemirskih resursa država članica i poduzeća iz EU-a, i dugoročnog održavanja pouzdanog i autonomnog europskog pristupa svemiru te mirovne, sigurne zaštićene i održive uporabe svemira;
6. ISTIČE da su Unija i njezine države članice, putem svojih nacionalnih razvoja i zajedno s konzorcijem i industrijom EU-a u području nadzora i praćenja u svemiru, već razvili operativne sposobnosti nadzora i praćenja u svemiru vrhunske kvalitete kojima se pružaju operativne i visokokvalitetne usluge poput izbjegavanja sudara, analize ponovnog ulaska u atmosferu i analize raspadanja na komade, na kojima bi trebalo izgraditi pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom;
7. PODSJEĆA na to da Konzorcij EU-a za nadzor i praćenje u svemiru već doprinosi strateškoj autonomiji EU-a i zaštiti svemirskih resursa EU-a i država članica tako što već pruža usluge izbjegavanja sudara i usluge ponovnog ulaska u atmosferu za više od 270 institucijskih, komercijalnih i vojnih satelita koji se kreću u niskoj Zemljinoj orbiti, srednjoj Zemljinoj orbiti i geostacionarnoj orbiti, čime se smanjuje rizik za svemirski prostor i kopneno i pomorsko područje od nekontroliranog ponovnog ulaska objekata u atmosferu, te pruža usluge analize raspadanja na komade, a nedavno je dostavio važne informacije o raspadanju na komade prouzročenom namjernim i neodgovornim uništenjem neaktivnog satelita;

8. PODRŽAVA daljnji razvoj sposobnosti svijesti o situaciji u svemiru i usluga u području nadzora i praćenja u svemiru, svemirske meteorologije i objekata u blizini Zemlje radi postizanja više razine strateške autonomije; i PREPORUČUJE da se procjene potrebe za buduća Unijina ulaganja;
9. PREPORUČUJE da se u tu svrhu rad budućeg partnerstva EU-a u nadzoru i praćenju u svemiru usredotoči na:
 - a. unapređenje i optimizaciju mreže senzora;
 - b. poboljšanje postojećih usluga i razvoj novih usluga, poput podrške smanjivanju stvaranja svemirskog otpada i njegove sanacije;
 - c. poboljšanje i ubrzanje razmjene podataka nadzora i praćenja u svemiru, uključujući komercijalne podatke, s pomoću operativne baze podataka EU-a o nadzoru i praćenju u svemiru;
 - d. izgradnju i održavanje autonomnijeg kataloga EU-a za svemirske objekte;
10. PREPOZNAJE buduću ulogu Agencije EU-a za svemirski program u vođenju kontaktne točke EU-a za nadzor i praćenje u svemiru;
11. POTIČE aktualne članove konzorcija EU-a za nadzor i praćenje u svemiru i druge zainteresirane države članice da osnuju novo partnerstvo u nadzoru i praćenju u svemiru, pri čemu treba očuvati transparentno, učinkovito i aktivno upravljanje; PODRŽAVA novo partnerstvo u nadzoru i praćenju u svemiru u kojemu svaki član treba imati točno određene uloge i odgovornosti koje se zasnivaju na dodanoj vrijednosti i u pogledu kojih treba izbjegavati nepotrebno udvostručavanje napora; PODRŽAVA uključivanje dodatnih sposobnosti država članica u partnerstvo u nadzoru i praćenju u svemiru kojima bi se mogle poboljšati usluge koje će pružati buduće partnerstvo; i PREDLAŽE da se razmotri kakve će naravi biti buduće partnerstvo;

12. POTIČE Komisiju da u bliskoj suradnji s državama članicama stvori uvjete za održivu, uspješnu, inovativnu i konkurentnu industriju EU-a i ekosustav poduzeća *start-up* kao podršku aktivnostima budućeg partnerstva EU-a u nadzoru i praćenju u svemiru i kao njihovu dopunu; IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO uspostavom foruma s industrijom EU-a i poduzećima *start-up* kako bi se osiguralo tehnološko i inovativno uzajamno obogaćivanje i rješenja u cilju poticanja konkurentnosti EU-a i učvršćivanja ekosustava nadzora i praćenja u svemiru; te POTIČE Komisiju da zajedno s industrijom EU-a i poduzećima *start-up* provede temeljitu procjenu tržišta za usluge s dodanom vrijednosti;
13. POTIČE buduće partnerstvo EU-a u nadzoru i praćenju u svemiru da nakon savjetovanja s industrijom EU-a i poduzećima *start-up* stimulira javnu nabavu podataka u skladu s unaprijeđenom podatkovnom politikom, dalje potiče komercijalne doprinose i olakša pružanje trgovačkih usluga koje su komplementarne s javnim operativnim uslugama ili se nadograđuju na podatke iz tih usluga;
14. PODRŽAVA mjere istraživanja i inovacija u upravljanju svemirskim prometom; i POTIČE Komisiju da pokrene specifične mjere unutar okvira inicijative CASSINI kako bi se osiguralo da su poduzeća *start-up* u EU-u dostatno kapitalizirana i da su u stanju iskoristavati svoj potpuni inovacijski potencijal i natjecati se s brzorastućim akterima izvan EU-a;
15. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO suradnjom s Europskom svemirskom agencijom u upravljanju svemirskim prometom putem njezinih aktivnosti u vezi sa svemirskom meteorologijom, objektima u blizini Zemlje, smanjenjem svemirskog otpada uključujući upravljanje na kraju životnog vijeka i ekološki dizajn, te sanacijom svemirskog otpada primjerice uslugama u orbiti, uz istodobno poštovanje pripadajućih uloga i odgovornosti Unije, država članica i Europske svemirske agencije te izbjegavanja nepotrebnog udvostručavanja napora;

II. Poticanje koordinacije u zakonodavstvu i normizaciji

16. PREPOZNAJE ulogu koju bi mogla imati Komisija u olakšavanju koordinacije nacionalnih napora država članica uložених u razmatranje zakonodavstva i normizacije povezanih s upravljanjem svemirskim prometom kako bi se potaknulo zbližavanje nacionalnih stajališta u pogledu pristupa EU-a upravljanju svemirskim prometom, pri čemu se ne dovode u pitanje nacionalne ovlasti, a posebice uloga država članica u razvoju, nadzoru i jačanju pravila upravljanja svemirskim prometom;
17. PREPORUČUJE da se razmotri donošenje primjerenih nacionalnih instrumenata koje korak po korak treba ojačati, poput smjernica, normi, pravila ili zakonodavstva; i IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO prijedlogom o alatima koji bi mogli pomoći u utvrđivanju mogućeg zajedničkog skupa mjera koje države članice trebaju provesti;
18. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO prijedlogom o uspostavi foruma EU-a koji treba osigurati djelotvornu razmjenu informacija i bolju koordinaciju u razvoju međunarodnih normi i smjernica; NAGLAŠAVA da u taj forum EU-a treba uključiti relevantne stručnjake iz država članica i industrije; POTIČE razvoj nacionalnog stručnog znanja u svim državama članicama; i IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO time što su utvrđene najviše moguće djelotvorne mjere za poticanje provedbe međunarodnih normi i smjernica povezanih s upravljanjem svemirskim prometom uz istodobno nastojanje da se postigne interoperabilnost;
19. PREPORUČUJE da se osigura dosljedan pristup na osnovi funkcionirajućeg unutarnjeg tržišta te da se istodobno u potpunosti uzmu u obzir rizici i koristi razvoja zakonodavstva EU-a u području upravljanja svemirskim prometom povezanog s konkurentnošću industrije EU-a i u skladu s pripadajućim ovlastima Unije i njezinih država članica; PODSJEĆA u tom pogledu na potrebu za reciprocitetom na svjetskoj razini u razvoju skupa obveza kako bi se izbjegli negativni učinci na konkurentnost industrije EU-a i poduzeća *start-up* u EU-u;

20. kao prioritet PODRŽAVA provedbu smjernica za smanjenje svemirskog otpada kako bi se što je više moguće ograničila proizvodnja novog otpada tijekom punog životnog ciklusa svemirskih sustava, pri čemu je cilj svemirska politika bez otpada; i PREDLAŽE razvoj smjernica, normi ili pravila za koordinaciju manevara neophodnih kako bi se izbjegli mogući sudari između aktivnih objekata različitih operatora;

III. Jačanje glasa EU-a na međunarodnoj sceni

21. PREPORUČUJE promicanje međunarodnog dijeljenja tereta kako bi se suočilo s globalnim izazovima upravljanja svemirskim prometom putem regionalnih doprinosa kao što su pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom, uključujući suradnju, koordinaciju i komunikaciju o razmjeni podataka i u pružanju usluga u vezi s upravljanjem svemirskim prometom;
22. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO radom Odbora Ujedinjenih naroda za miroljubivo korištenje svemira (UNCOPUOS) i njegovih pododbora; POZIVA Uniju i njezine države članice da ubrzaju provedbu 21 dobrovoljne smjernice za dugoročnu održivost aktivnosti u svemiru, kao i Smjernica UNCOPUOS-a za smanjenje svemirskog otpada i Smjernica za smanjenje svemirskog otpada Međuagencijskog koordinacijskog odbora za svemirski otpad te da dobrovoljno razmjenjuju svoja iskustva u tom području; i POTIČE osobito države članice da razmjene mišljenja o tekućim pregovorima u okviru Radne skupine za dugoročnu održivost u Beču;
23. PODSJEĆA na to da je, kao prvi korak, potreban preliminarni dogovor među državama članicama, kako bi se kolektivno promicalo jedinstveno stajalište EU-a o upravljanju svemirskim prometom u širem europskom kontekstu, ali i na međunarodnoj sceni, vodeći pri tom računa o interesima industrije država članica i EU-a; PROPORUČUJE da se među državama članicama razviju zajedničke smjernice koje Komisija i Visoki predstavnik trebaju preuzeti u cilju zalaganja za pristup EU-a upravljanju svemirskim prometom, jačanja EU-ova glasa u mogućim međunarodnim raspravama o upravljanju svemirskim prometom i suradnje s ključnim partnerima i trećim zemljama, prema potrebi, ne dovodeći u pitanje ovlasti država članica;

24. POTIČE EU da javno objavi da prihvaća prava i obveze na temelju relevantnih ugovora i konvencija Ujedinjenih naroda o svemiru, osobito Sporazuma o spašavanju, Konvencije o odgovornosti i Konvencije o registraciji; i POTIČE Komisiju da izradi mjere potrebne radi provedbe obveza sadržanih u tim konvencijama, osobito registracije satelitâ Galileo.
-